

Slimmer samenwerken rond de school

Kempen Klic 2013

WY
DE
SCHOOL

3 oktober 2013

'Delen is het nieuwe leren'

bij bruisende bijeenkomst van Wij de School

Op donderdag 3 oktober ontmoetten leraren, leerlingen, ouders, rectoren, ondernemers en vertegenwoordigers van het verenigingsleven en de gemeente elkaar tijdens Kempen Klic 2013. 'Wij de School' bracht ze bij elkaar in het sfeervolle pand van TULP Firemakers in Duizel om gezamenlijk op zoek te gaan naar nieuwe vormen van goede samenwerking rond de school.

In de gesprekken kwamen de deelnemers gezamenlijk tot slimme oplossingen, goede ideeën en experimenten. Het was een verbindende bijeenkomst waarin een andere kijk op samenwerken rond de school centraal stond met als doel: fijner en beter onderwijs.

"Mijn droom is dat docenten weer creatief omgaan met de leerstof en openstaan voor ideeën van leerlingen."

Waarom deze Kempen Klic?

Maud van Zandvoort van Wij de School trapte af met een toelichting op het programma en het voorstellen van de initiatiefnemers. Sinds januari werken vijf specialisten vanuit de Kempen samen op het gebied van sociale onderwijsinnovatie. Onder de naam Wij de School bundelen zij hun talenten en bieden zij een ondernemend platform voor onderwijsinnovatie.

"Ruimte voor de leraar om te doen waar hij/zij goed in is."

Wij de School ondersteunt binnen het onderwijs het scheppen van een innovatief klimaat door te werken aan vormen van slimmer samenwerken rondom de school. Doel van de dag was om te komen tot praktische en haalbare experimenten. Daarnaast werkt Wij de School aan een verzameling van 100 praktische ideeën voor het betrekken van de omgeving bij de school. Deze ideeën geven inspiratie voor innovatie die de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt.

Het doel van Wij de School is een bijdrage te leveren aan toekomstgericht en duurzaam onderwijs.

Hoe bereiken we dat?

- Door het betrekken van ouders (en het netwerk van de school) op hun talenten, hun netwerk en hun mogelijkheden.
- Door kennis en netwerken rondom de school met elkaar te verbinden.
- Door het ondersteunen van die netwerken via sociale media en ict.
- Door het herkennen van het unieke talent in ieder kind en het kind de kans bieden dit talent te ontwikkelen met het oog op een betekenisvolle bijdrage aan de samenleving.
- Door het onderwijs te helpen om de regierol te pakken als het gaat om talentontwikkeling.

"We moeten denken in mogelijkheden in plaats van in beperkingen."

Wat doet Wij de School?

- Faciliteren van de dialoog met het netwerk van de school.
- Quick Scan: onderzoek/rapportage naar netwerken rond de school
- Bouwen aan netwerken voor het delen van kennis: door het begeleiden en ondersteunen van online en offline kennis delen.
- Inzetten ict: sociale media en ict om slimmer samen te werken en het toepassen in het onderwijs
- Begeleiden van trajecten in sociale onderwijsinnovatie.
- Versterken van de regierol docenten, teamontwikkeling, samenwerking onderling, profilering/positionering en visie-ontwikkeling.

Opdrachtgevers o.a.:

UMC Utrecht, Jeroen Bosch College, Stedelijk College Eindhoven, SWV Midden Kennemerland.

"Wat is je droom als het gaat om onderwijs?"

Erno Mijland sprak over **Samenwerken over 'organisatiegrenzen' heen met behulp van ict**. Hij liet zien hoe ondernemers (Duolingo) en particulieren (Thuisafgehaald) het internet slim gebruiken om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen tegen minimale kosten. Ook in het onderwijs liggen volop kansen: leerlingen inzetten als workshopleider, creatief invulling geven aan maatschappelijke stage, een leeg lokaal gebruiken voor leerlingondernemingen. Erno nodigde iedereen uit om mee op reis te gaan à la de Prinsen van Serendip. Ontdek en leer onderweg meer door het einddoel los te durven laten.

"Kinderen willen weten waarvoor en voor wat ze leren. Een betekenisvolle context is dus essentieel."

Van dromen naar kansen en experimenten

Na een inleiding over de werkvorm door Jacline de Kort, gingen alle deelnemers aan de slag met het delen van hun "flow momenten" in het onderwijs. Van welk moment kun je je herinneren: toen leerde ik, toen gebeurde er iets waardoor we echt iets leerden, zo zou het altijd moeten zijn?

"Niet vragen wat wil je worden, maar wie ben je? Wat wil je zijn? Waar word je blij van? Wat voelt goed?"

Opbrengst

- Het creatief omgaan met leerstof
- Afwisselen van de omgeving, ook buiten lesgeven
- Ruimte geven aan leerlingen voor creativiteit en hier ook op vertrouwen
- Passie voelen bij de leerkracht
- Contacten met buitenwereld: andere scholen, eventueel in het buitenland
- Vakken verbinden met de arbeidsmarkt
- Ruimte voor diverse interesses van leerlingen en deze vertalen naar beroepen
- Gastsprekers/activiteiten regelen, passend bij bepaalde leerstof.

Als ouders en school anders durven denken en elkaar als bondgenoot gaan zien, kunnen we samen ouderbetrokkenheid opnieuw ontdekken en uitvinden. Om samen vanuit ieders talent een inspirerende bijdrage te leveren aan het eigentijds ontwikkelen van onze kinderen. En dat is toch waar het ons allemaal om gaat? Laten we samen aan de slag gaan met kleine stappen voor grote ambities.

"Ouderparticipatie vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding van onze kinderen"

Casussen

De deelnemers van Kempen Klic 2013 hebben diverse concrete casussen ingebracht. Onderwerpen en vragen die nu spelen in het onderwijs en waar we samen slimme oplossingen voor willen bedenken. Deze casussen vormen het uitgangspunt voor co-creatierondes. De deelnemers kiezen het onderwerp waar ze het meeste affiniteit, kennis en/of ervaring mee hebben.

Casussen in het kort:

1 Hoe kunnen we techniek en technologie een meer betekenisvolle plek geven in het onderwijs in samenwerking met het bedrijfsleven?

"Techniek stimuleren door belevingswereld van de huidige generatie leerlingen te gebruiken."

2 Hoe zouden we ouders kunnen betrekken bij de school, de onderwijsinhoud en het schoolbeleid?

"Als je ouderbetrokkenheid wilt, zal je ouders niet moeten veranderen maar je eigen organisatie daarop moeten inrichten."

3 Hoe kunnen we krimp aangrijpen als kans in samenwerking met de omgeving of andere organisaties die zich op het kind richten?

"Krimp moet benaderd worden als kans om samen te werken."

4 Hoe kunnen we beter samenwerken rond het welzijn en de gezondheid van kinderen? (Denk aan thema's als sport, pesten...)

"School moet als een totaalpakket worden aangeboden. Lunchen, sporten, huiswerk, hobby's in een 'total package'. Hiermee voorkom je hobby hoppers en komen de leerlingen er achter wat ze echt leuk vinden!"

5 Hoe kan de school in samenwerking met de omgeving eraan bijdragen dat kinderen de gelegenheid krijgen om hun talenten te ontwikkelen?

"Halen en brengen als je links legt met de wereld om school."

Wat zijn de kansen en mogelijkheden bij de casussen?

In gesprek met elkaar zochten we per casus naar kansen waarmee we slimmer kunnen werken. Dit deden we door ons in te leven vanuit onze eigen situatie. Wat herken je uit eigen ervaring in de casus? Welke voorbeelden heb je zelf meegemaakt of gezien? Wat kan het netwerk van ouders, verenigingen, bedrijfsleven, buurt, grootouders van de school hieraan bijdragen? Hoe maken we hierin het verschil? Wat heeft de school en het netwerk hierin nodig? En welke creatieve kansen komen hieruit? Wat levert dit dan op voor de school en deze casus?

“Een passievolle leraar is bepalend voor welke vakken/richtingen je kiest.”

Aan iedere tafel namen leerlingen, docenten, rectoren, ondernemers en mensen uit het verenigingsleven deel. Dit leidde tot bijzondere inzichten en nieuwe ideeën. Samen kwamen we tot een waterval van concrete oplossingen die de deelnemers direct mee terug naar school of de betreffende casus konden nemen. Deze ideeën vormden de basis voor het bedenken één kansrijk experiment, waarbij het inzetten van het netwerk centraal staat, dat Wij de School samen met partijen zou kunnen oppakken en uitwerken.

“Waarom is er geen mogelijkheid om vakken op verschillende niveaus te mogen doen. Engels op vwo-niveau en wiskunde op vmbo-niveau?”

Bedenk samen een experiment dat de school zou kunnen uitproberen

Een oproep om per team een kansrijk netwerk-experiment uit te werken en aan elkaar te presenteren in een Pitch werd enthousiast beantwoord. Tijdens deze laatste ronde hebben we met elkaar de succesfactoren van het leukste/beste/mooiste experiment bepaald en zo kwam iedere tafel tot een krachtige 1 minuut durende Pitch waaruit duidelijk werd waarom dit experiment absoluut door moet gaan.

Experimenten

Winnaar
PITCH

1. Welzijn en gezondheid

Een Leer & Kennis-marktplaats

Ouders kunnen, als de leerling zich inschrijft voor een school, aangeven wat hun talent, werk (hun ding) is. Dit geldt ook voor bedrijven, andere leerlingen, grootouders, buurtbewoners etc. Bijv. ik ben kok, ik weet veel van geschiedenis, ik heb WO-II meegemaakt. Vanuit het aanbod kan kennis, informatie, of een cursus/gastles/bijles/excursie/thema worden gegeven.

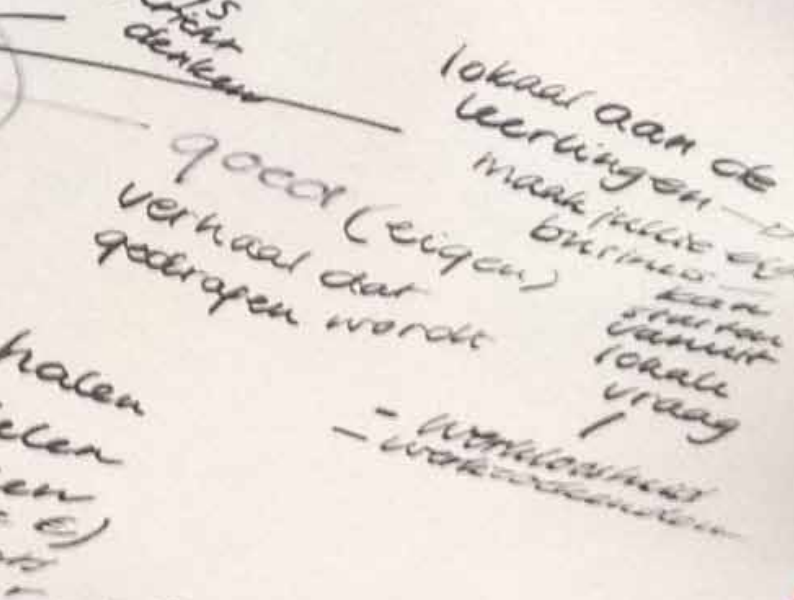
Deze ervaring & talenten worden in een leer-vraag en kennis-aanbod marktplaats geplaatst. Leerlingen stellen vragen ('Wie wil ons meenemen in de wereld van de plaatselijke politiek?) en personen die een antwoord kunnen geven bieden zich aan op een marktplaats.

"Maak gebruik van je oud-leerlingen!"

Lunchbreak

Het moment dat de cursus/gastlessen plaatsvinden is na de lunchpauze. Bewezen is dat rond deze tijd leerlingen inzakken en geen zin meer hebben in onderwijs. Ouders, bedrijven en scholen gaan samenwerken om leerlingen tot nieuwe ideeën te laten komen. Kennis wordt hierdoor verbreed en vanuit gepassioneerde en up-to-date ervaring aangeboden.

"Ander woord voor dagarrangement: de hele dag op school, middag vrije ruimte."

2. Ouderbetrokkenheid

Niet klagen maar bijdragen

Hoe kun je de ouderbetrokkenheid vergroten en niet alleen wanneer er klachten zijn. Wij willen een ouder-netwerk goed in kaart brengen om ervoor te zorgen dat ouders kennis over hun beroep, interesse of hobby kunnen inbrengen in de school. Om dit in kaart te brengen willen we kinderen vragen om het gesprek aan te gaan met ouders, bekenden en grootouders over talenten en beroepen. Zij brengen deze informatie terug in de school en op een zo vrij mogelijke manier; in een tekening, opstel of iets dergelijks. Hierdoor ontstaat er een expositie van talenten die rondom

de school verzameld zijn. Vervolgens worden deze talenten de school binnengehaald op vraag en aanbod, interesse en behoefte. Op deze manier creëer je een andere soort ouderbetrokkenheid dan voorheen, een waarbij de ouder gehoord en gezien wordt. En de ouder brengt waarde binnen in de school. Ouders komen dan niet binnen om te klagen maar om bij te dragen aan het leerproces en talentontwikkeling.

"Gastprekers verrijken het onderwijs."

3. Technologie en techniek

Leerlingen zetten een onderneming op

De leerlingen gaan een onderneming opzetten. In die onderneming wordt iets ontwikkeld op basis van 'Arduino'. Dit is een programmeerbare printplaat die je op een simpele manier kunt bouwen. Er wordt een project gekozen waar de interesse naar uitgaat. Bijv. een plant die een twitterbericht stuurt zodra het water nodig heeft. In zo'n onderneming zitten allerlei mensen; directeur, reclame/PR, verpakkingontwerp

etc. In een klas met 30 leerlingen worden 6 bedrijven van 5 werknemers gestart. Een half jaar lang 1 dag in de week wordt er gewerkt aan dit project. Hierin zitten allerlei elementen en vakgebieden verwerkt die aan de orde komen. Uiteraard komt hier techniek bij kijken, maar ook door gebruikshandleidingen te schrijven binnen de taalvakken, hoe ga je met geld om vanuit economie, etc.

"Bevlogenheid, authenticiteit, rijke context, fijne omgeving, verwondering, samen, autonomie."

4. Krimp

Skype, netwerk van oud-leerlingen en kansen van lege lokalen.

Voor krimp zijn een meerdere experimenten bedacht.

Skype Grieks

De eerste als tip van een ouder: in 4, 5, 6 gymnasium van het Rythovius college in Eersel kan geen Grieks worden aangeboden omdat er te weinig leerlingen zijn. Dit gaan we oplossen door een Skype-verbinding te leggen met een school die wel Grieks geeft. Krimp biedt kansen door distance learning.

"Denken in mogelijkheden en niet in beperkingen."

Het netwerk van de oud-leerlingen

Zij zijn op hele interessante plekken terecht gekomen. Deze club mensen, zeker als ze zo'n 6, 7 jaar van school af zijn, zitten dicht bij de belevingswereld van de huidige leerlingen dan ouders. Bovendien is hun rol ten opzichte van de leerlingen anders. Daarnaast kan het netwerk rond deze oud-leerlingen ook een succesfactor zijn. Een oud-leerling zit bijvoorbeeld in de Eerste Kamer, een excursie en gastcollege zijn zo gepland. Voor deze groep moet het wel inspiratie bieden om naar de school te komen! Een win-win voor alle partijen. Op deze manier creëer je ruimte en tijd voor docenten die zich dan bijvoorbeeld meer kunnen richten op de rol naar leerlingen.

"Ruimte voor de leraar om te doen waar hij/zij goed in is. Bevoegdheid is nog geen bekwaamheid."

Het derde experiment is om leegstand van lokalen te benutten en te zien als kans. Goed voorbeeld hiervan is 'de kringloopwinkel'. Leerlingen voeren het winkelmanagement, omgeving profiteert van het aanbod.

"'Schooldelen' als antwoord op de leegstand op scholen. Het lege schoollokaal is ingericht als werkplek voor ZZP'ende ouders. Voordelen in samenwerking, delen, vertrouwen en mogelijkheden tot inbreng in de school vanuit ouderparticipatie."

Zie ook schooldelen.nl. Schooldelen is een uniek concept waarin ouders en school op een efficiënte manier samenwerken. Schooldelen biedt ouders een betaalbare werkplek op school. En de school en manier om ouders meer te betrekken bij school en efficiënter om te gaan met de ruimte.

5. Talentontwikkeling

Docenten leren 21st century skills van leerlingen

Een programma waarin de leerlingen de 21st century skills, vaardigheden en talenten die zij nodig hebben en moeten ontwikkelen, deels aanleren aan docent(en) die soms weinig ervaring hebben (bijvoorbeeld met ict) of er geen raad mee weten. Leerlingen krijgen een opdracht zelf een vraag met betrekking tot de 21st century skills te bedenken, waarbij een mismatch tussen leerlingen en docenten wordt herkend. De oplossing wordt gezocht door-

dat de leerlingen hun eigen netwerk hierbij inzetten. Terugkoppeling vindt plaats met en naar de school/docent(en).

Het mooie hiervan is dat leerlingen iets ontwikkelen waarmee ze de docenten helpen. Bijv een docent weet niets van Twitter. Maar hij kan wel ondersteunen in de Mediawijsheid rondom het gebruik van Twitter. Hoe kunnen leerlingen hierin ondersteunen zodat de leerkracht het zelf leert.

"21st century skills zijn vaardigheden die jongeren in de toekomst nodig hebben om succesvol te zijn in de samenleving: communicatie, samenwerken, ict-geletterdheid, creativiteit, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en sociale en/ culturele vaardigheden (incl. burgerschap)."

De laatste ronde was een spannende. Welke experimenten werden gekozen? Door de overlap tussen de experimenten van Welzijn en gezondheid en Ouderbetrokkenheid kozen de betrokken groepjes ervoor bij elkaar te gaan staan. Zo werd "een leer-vraag en kennis-aanbod marktplaats" het favoriete experiment. Wij de School gaat proberen samen met de deelnemers dit project concreet op te pakken en te realiseren op een school.

Momenteel maken we afspraken met partijen die verder willen spreken over de bedachte experimenten. Via www.wijdeschool.nl houden we je op de hoogte en nodigen we je uit om mee te doen. En: delen we onze ervaringen. Daar laten we zien hoe we zowel online als offline slimmer kunnen samenwerken rond de school. Zo raak je nooit uitgeleerd!

Call for action!

Wil je op jouw school een van de ideeën uitwerken en heb je daar ondersteuning bij nodig? Heb je belangstelling voor een bijeenkomst als deze op jouw school? Neem even contact op. We helpen je graag, ook waar dat relevant is met het aanboren van financiële bronnen.

"Geld is vaak een issue..."

Bedankt!

Kempen Klic werd georganiseerd en gefaciliteerd door Jacline de Kort, Maud van Zandvoort en Erno Mijland, Michelle Clement en André Slegers. Zij zijn er van overtuigd dat je de samenwerking kunt verbeteren door met elkaar in gesprek te gaan en samen oplossingen op menselijke maat te bedenken voor grote uitdagingen. Hierbij is er een mooie en onmisbare rol weggelegd voor ict. Door dit gesprek te faciliteren, komen oplossingen van onderop, is er meteen draagvlak en zetten mensen zelf de gewenste verandering in gang.

Wij de School is blij met de opbrengst van een middag samen in dialoog gaan. Zij bedankt alle deelnemers van harte voor hun enthousiasme, ideeën, creativiteit en openheid.

"Halen en brengen als je links legt met de wereld om school."

Colofon

Projectteam: Wij de School | Michelle Clement | Erno Mijland
Jacline de Kort | André Slegers | Maud van Zandvoort

Foto's: Erno Mijland | André Slegers

Vormgeving: Sjoerd Cloos | ontmoetSjoerd

Contactgegevens:

🐦 @wijdeschool
wijdeschool@gmail.com
www.wijdeschool.nl

Michelle Clement

(06) 22 22 36 59
michelleclement@keii.nl

Jacline de Kort

(06) 25 07 64 85
jacline@fanfabriek.nl

Erno Mijland

(06) 24 23 22 09
erno@mijland.nl

André Slegers

(06) 22 31 33 30
andreslegers@keii.nl

Maud van Zandvoort

(06) 21 260 121
maudvzandvoort@gmail.com

WIJ DE SCHOOL

@wijdeschool

wijdeschool@gmail.com

www.wijdeschool.nl